

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 146/2022
08.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Цакула и Бранка Станића, чланова већа, са саветником Драгицом Вранић, као записничарем, одлучујући о захтеву АА из Босне и Херцеговине, ..., кога заступа пуномоћник Милош Каралејић, адвокат из ..., за преиспитивање судске одлуке – пресуде Управног суда 24 У 6042/20 од 24.12.2021. године, са противном странком Министарством финансија Републике Србије, Управом за јавни дуг, у предмету неисплаћене девизне штедње, у нејавној седници већа одржаној дана 08.04.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **ОДБИЈА**.

ОДБИЈА СЕ захтев подносиоца захтева за накнаду трошкова.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба подносиоца захтева поднета против решења Министарства финансија Републике Србије, Управе за јавни дуг број ../2019-001 од 05.02.2020. године, којим је одбијена пријава потраживања подносиоца пријаве АА из ..., Босна и Херцеговина, заведена под бројем ../2019-001.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде подносилац понавља наводе тужбе да је пре распада СФРЈ уложио девизна средства код Филијале „Инвестбанке“ са седиштем у Београду, Република Србија и да му до данас није омогућена исплата уложених средстава. Наводи да су побијана пресуда и оспорено решење донети са позивом на Закон о утврђивању и реализацији потраживања грађана у поступку приватизације („Сл. новине БиХ“, 27/97...86/15), који је донет од стране Федерације БиХ, а чије су одредбе чл. 3, 7, 11. и 18. одлуком Уставног суда Федерације БиХ оцењене као неуставне. Указује на одредбе чл. 4. и 9. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља и с тим у вези чл. 58. и 86. Устава РС који јемче право на мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона и право на приватну својину и њену равноправност са осталим облицима својине. Наводи да није дао никакав пристанак на пренос штедног улога и да се не ради о преносу средстава већ евидентирању девизних штедиша и улога како би се сачували подаци. Указује на пресуду Европског суда за људска права од 16.07.2014. године донету у предмету Алишић и др. против Босне и Херцеговине, Хрватске, Србије, Словеније и бивше Југословенске републике Македоније. Позива се и на одредбу члана 1. став 4. Закона о измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње („Сл. гласник

БиХ“, бр. 28/06), те поставља питање зашто би ентитет у БиХ, и то Федерација БиХ, преузела обавезе банке за коју је одговорна Република Србија. Истиче да је Управни суд у својој одлуци навео да је првостепени орган применио Закон о утврђивању и реализацији потраживања грађана у поступку приватизације са изменама и допунама, притом не узимајући у обзир и све остале прописе и чињенице које је морао применити и ценити приликом одлучивања, а свакако и образложити у одлуци. Предлаже да Врховни касациони суд захтев уважи и побијану пресуду преиначи или укине, а тражи и накнаду трошкова поступка.

Противна странка у одговору на захтев предлаже да суд исти одбије.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева, у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" број 111/09), Врховни касациони суд је нашао да је захтев неоснован.

Према разлозима образложења побијане пресуде, правилно је одлучио тужени орган када је оспореним решењем одбио пријаву потраживања тужиоца по основу девизне штедње и за своју одлуку је дао довољне и на закону засноване разлоге које у свему као правилне прихвата и Управни суд. Ово стога што из списка предмета и разлога образложења оспореног решења произлази да је тужилац на основу јавног позива за пријаву потраживања по основу девизне штедње, објављеног дана 23.02.2017. године, поднео пријаву потраживања, уз коју је као доказ о стицању права на исплату девизне штедње доставио уговор о доживотном издржавању који је, као давалац издржавања, закључио са девизним штедишом, као примаоцем издржавања. Како тужилац није наследник девизног штедише, већ са њим има закључен уговор о доживотном издржавању, и како је одредбом члана 1. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ, прописано да поред држављана бивших република СФРЈ, осим Републике Србије, који су до 27.04.1992. године положили девизну штедњу код банака са седиштем на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ и њихови наследници могу да покрену поступак регулисања обавеза по основу неисплаћене девизне штедње, то је правилан закључак туженог органа да тужилац не испуњава услов из тог члана. Управни суд је ценио наводе тужбе да је тужени погрешним тумачењем одредби Закона о наслеђивању и самог уговора о доживотном издржавању закључио да тужилац није наследник девизног штедише и да као такав у конкретном случају није легитимисан за подношење тужбе у смислу Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ, па је нашао да су неосновани. Ово стога што је тужилац, као давалац издржавања по закљученом уговору о доживотном издржавању сингуларни сукцесор примаоца издржавања, односно девизног штедише, а не његов универзални сукцесор који ступа у права и обавезе оставиоца као његов наследник.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да је иста донета без повреда правила поступка и уз правилну примену прописа.

Одредбом члана 1. став 1. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ („Сл. гласник РС“, бр. 108/16, 113/17 и 52/19), прописано је да се овим законом уређују услови, начин и поступак регулисања обавеза по основу неисплаћене девизне штедње грађана коју су до 27. априла 1992. године положили: 1) држављани бивших

република СФРЈ, осим Републике Србије, код банака са седиштем на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ; 2) држављани Републике Србије код филијала банака са седиштем на територији Републике Србије, а које су се налазиле на територијама бивших република СФРЈ. Ставом 2. истог члана прописано је да се обавезе из става 1. овог члана односе на остваривање појединачних права држављана из става 1. овог члана, а ставом 4. да се обавезе из става 1. овог члана односе и на наследнике држављана из тог става.

Према одредби члана 16. став 3. истог закона управа одбија пријаву потраживања ако нису испуњени прописани услови за признавање права по основу девизне штедње прописани овим законом.

У поступку је утврђено да тужилац, овде подносилац захтева за преиспитивање судске одлуке, са девизним штедишом има закључен уговор о доживотном издржавању који је као доказ о стицању права на исплату девизне штедње доставио уз поднету пријаву потраживања.

Међутим, уговор о доживотном издржавању је уговор којим се обавезује прималац издржавања да се после његове смрти на даваоца издржавања пренесе својина тачно одређених ствари или каква друга права, а давалац издржавања се обавезује да га, као накнаду за то, издржава и брине о њему до краја његовог живота и да га после смрти сахрани. Дакле, не ради се о наследно-правном уговору који за предмет има имовину која се оставља у наслеђе, већ о теретно правном послу – уговору који за предмет има имовину која не улази заоставштину нити је предмет наслеђивања.

Имајући у виду изложено, тужилац, овде подносилац захтева за преиспитивање судске одлуке, није наследник девизног штедише већ са њим има закључен уговор о доживотном издржавању, па је правно утемељено становиште Управног суда да је оспорено решење туженог правилно и законито. За своју оцену Управни суд је дао разлоге које као правилне и потпуне у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Имајући у виду изложено, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 55. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу првом диспозитива ове пресуде.

Како је захтев за преиспитивање судске одлуке одбијен, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 74. Закона о управним споровима сходном применом одредбе члана 165. став 1. у вези члана 153. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 87/18) одлучио као у другом ставу диспозитива пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ

дана 08.04.2022. године, Узп 146/2022

Записничар
Драгица Вранић,с.р.

Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић